

залучатися від міжнародних організацій у вигляді грантів на розвиток міської інфраструктури. Однак найбільш дієвим заходом може бути наповнення фондів громад шляхом краудфандингу (громадське фінансування, від англ. crowdfunding, crowd — «громада, гурт, юрба», funding — «фінансування»). Методи краудфандингу в основному реалізуються через Інтернет на зразок українського проекту «Велика ідея» або Спільнокошт (фінансування колективних проектів) [4].

Таким чином, партиципаторне бюджетування може бути потужним інструментом для участі громади у розподілі міського бюджету та громадських фондів з метою реалізації інвестиційних, інфраструктурних, соціальних та спортивних проектів розвитку на місцевому рівні задля сталого розвитку.

Література:

1. Глущенко Ю. А. Партиципаторний бюджет як інноваційний інструмент управління на місцевому рівні. *Вісник НАДУ при Президентові України : зб. наук. праць*. 2017. Вип. 4. С. 178 – 184.
2. Козарезенко Л. В. Бюджет участі в системі державного фінансового регулювання розвитку людського потенціалу. *Економічний вісник університету*. 2016. Вип. 28(1). С. 180 – 189.
3. Васильєва Н. В. Залучення громадськості в українських містах (на прикладі бюджету участі). *Публічне урядування*. 2016. №4. С. 125 – 133.
4. Спільнокошт – краудфандинг в Україні. URL: <https://biggggidea.com/> (дата звернення: 29.03.2019).

Луцик Віталій Іванович

ст. гр. Фзм-11, ТНЕУ

Науковий керівник – к. е. н., доцент Коваль С. Л.

ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ У ДОХОДАХ БЮДЖЕТУ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ

Макроекономічна рівновага та стійке зростання економіки визначаються рівнем стабільності державних фінансів, яка залежить від виваженості бюджетної політики та збалансованості державного бюджету, що досягається завдяки фіскальній ефективності податкового законодавства та ефективності податкової системи загалом.

Проблеми формування доходів бюджетів та виявлення резервів їх зростання набувають особливої актуальності в умовах ринкової трансформації української економіки. Саме тому, в умовах обмеженості фінансових ресурсів триває пошук джерел наповнення бюджетів для забезпечення життєдіяльності та добробуту суспільства [1, с. 56]. Роль

податків як основного джерела поповнення доходів державного бюджету, а також знаряддя регулювання соціально-економічних процесів у суспільстві зростає. Водночас податки мають велике значення не тільки на макрорівні, але й є важливим інструментом впливу на господарську діяльність підприємств та організацій на макрорівні. Саме тому, теоретичні аспекти системи оподаткування та податків набувають особливої актуальності.

Досліджуючи сутність податку необхідно притримуватись логіки поступового і послідовного вивчення явищ і процесів, оскільки податки є фінансовою базою існування держави та визначають її можливості у світовому економічному просторі, щодо розвитку науки, освіти, культури, гарантування економічної безпеки, зростання суспільного добробуту громадян [2, с. 28].

Вчені по різному трактують податки. Так, В.М. Федосов та В.М. Опарін тлумачать податки як одну із форм економічних відносин з розподілу та перерозподілу національного доходу відповідно до потреб фінансування державних витрат. При цьому вчені наголошують на визначальній ролі податків і називають їх вихідною категорією фінансів, економічним фундаментом функціонування держави та важливою формою регулювання ринкових відносин [3, с. 48].

На думку І.В. Барановської, податкові надходження є обов'язковими платежами юридичних і фізичних осіб, що зобов'язуються до бюджету для забезпечення загальнодержавних централізованих фондів грошовими коштами [4, с. 194]. Внутрішнім джерелом формування доходів держави називає податки В.М. Суторміна [5, с. 351].

Професор Воронова Л. К. вбачає в податках обов'язкові, індивідуальні безвідплатні платежі, які справляється з юридичних та фізичних осіб у формі забезпеченого державним примусом законного відчуження належних їм на праві власності, господарського відання або оперативного управління коштів, з метою фінансування завдань та функцій держави та місцевих органів самоврядування» [6, с. 210]. Вчена вказує на обов'язковий та примусовий характер сплати податків і зборів в порядку і розмірах, встановлених законом.

На думку колективу авторів (С. І. Юрія, В. Г. Дем'янишина, О. П. Кириленко, О. М. Десятнюк, С. Л. Коваль), податки – це фінансові відносини між державою і платниками податків з приводу примусового відчуження частини знову створеної вартості з метою формування централізованих фондів грошових ресурсів, необхідних для виконання державою її функцій [7, с. 107]. У вищенаведеному визначенні підкреслюється визначальна роль податків у формуванні централізованих фінансових ресурсів для забезпечення виконання державою її функцій.

Макурін А.А. розглядає податки як знаряддя перерозподілу доходів юридичних і фізичних осіб у державі та найефективніший інструмент впливу держави на суспільне виробництво, його динаміку і структуру, розвиток науки та техніки, масштаби соціальних гарантій населенню [2, с. 29].

З огляду на викладене, можна зробити висновок, що у фінансовій науці немає усталеної позиції до визначення суті податків, що пов'язано зі складністю та багатогранністю досліджуваної категорії. Разом з тим, вчені-економісти одностайні, що податки є основним джерелом наповнення бюджету.

Враховуючі основні риси податків, вважаємо, що економічний зміст податків найбільш повно можна відобразити, характеризуючи їх як законодавчо оформлену, примусову форму отримання державою частки вартості валового внутрішнього продукту, фінансову базу для можливості виконання державою її функцій. На нашу думку, податки – це обов'язкові платежі, які запроваджуються державою, сплачуються юридичними та фізичними особами в процесі перерозподілу частини вартості валового внутрішнього продукту та акумулюються в централізованих фондах грошових коштів для фінансового забезпечення виконання державою покладених на неї функцій.

Література:

1. Коваль С.Л. Доходи бюджету та шляхи їх зростання / Методологічні проблеми фінансової теорії та практики в умовах проведення системних реформ: матер. загальноунівер. наук. конф. проф.-викл. складу, (м. Тернопіль, 10 квіт. 2013 р) Тернопіль: Вектор, 2013. 136 с. С. 55–59.
2. Макурін А.А. Теорія оподаткування: навч. посіб.: Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро: НТУ «ДП», 2018. 75 с.
3. Федосов В.М. Опарін В.М. Податкова система України: підруч. Київ: Либідь, 1994. 324 с.
4. Барановська І.В. Проблеми реформування податкової системи у умовах кризи. *Актуальні проблеми економіки*. 2009. №8. С. 193–197.
5. Суторміна В.М., Федосов В.М., Рязанова Н.С. Фінанси зарубіжних корпорацій. Київ: Либідь, 1993. 368 с.
6. Воронова Л. К. Фінансове право України: Підручник. Київ: Прецедент; Моя книга, 2006. 448 с.
7. Бюджетна система: підручник / С. І. Юрій, В. Г. Дем'янишин, О. П. Кириленко [та ін.]; за ред. С. І. Юрія, В. Г. Дем'янишина, О. П. Кириленко. Тернопіль: ТНЕУ, 2013. 624 с.